

Andre kunne komme i Betragtning, vil man jo ganske vist kunne strække sig temmelig vidt, men man maa dog være betænkelig ved med rund Haand at give fri Rejse for enhver Tid, hvor fri Rejse blot kunde synes nyttig og behagelig for Befolkningen, thi jeg maa gjøre opmærksom paa, at der i denne Henseende næres høist mærværdige Anstuelser i Samfundet. Man argumenterer saaledes, at siden det er Statsbaner, man har med at gjøre, bør man kunne kjøre frit paa dem, naar det blot kan paavises, at der med denne frie Rejse er forbunden en lille Smule Meninteresse. Jeg kan ikke gaa ind paa en saadan Betragtning. Jeg gaar ud fra, at Statsbanerne skulle kunne bære sig, og vel kunne de paatage sig en og anden Udgift af Barmhertighedshensyn, men som Regel maa det være Kommunernes, Skolevæsenets, de forskjellige Foreningers og andre Organisationers Sag at afholde slige Udgifter, som det paa ingen Maade principielt kan tilkomme Jernbanerne at bære. At man skal være nogenlunde liberal i sin Fortolkning er jeg enig i, men den Anstuelse, at siden Banerne ere Statens, kan Alverden, der blot har noget Nyttigt for eller Noget, som staar i Forbindelse med Staten, kjøre frit, kan jeg paa ingen Maade acceptere. Vi have allerede Tog, hvor maaste Halvdelen af Passagererne kjøre frit, og en Udvidelse af dette Forhold vil ikke kunne lade sig gjøre, naar man da vil have et nogenlunde godt økonomisk Resultat ud af Driften, og det er jo det, der altid bliver holdt mig for Die. Det gaar ikke an, blot fordi det kan være nyttigt og behageligt for de forskjellige Statsborgere, at udstrække den frie Kørjel paa Statsbanerne synderligt ud over, hvad der allerede nu finder Sted.

**Formanden** (Høgsbro): Folke-  
thingsmanden for Njebenhvns Amts 5te  
Valgfreds (Holstein-Ledreborg) har begjært  
Ordet for tredje Gang. Maa jeg spørge,  
om det er for en kort Bemærkning?

**Holstein-Ledreborg:** Nei, det er for  
en lang.

**Formanden** (Høgsbro): Dertil  
kræves Thingets Samtykke. Da ingen Ind-  
sigelse fremkommer (Ophold), har det ærede  
Medlem Ordet.

**Holstein-Ledreborg:** Jeg skal dog  
søge at gjøre min Bemærkning saa kort som  
muligt. Men et Par Ord er jeg nødt til  
at henvende til det ærede Medlem, der har  
anket over, hvad jeg har sagt, og nogle Ord

wilbe jeg ogsaa gjerne tilføie med Hensyn  
til en anden, for Resten mere underordnet  
Sag. Det er ikke min Hensigt at komme  
ind paa en yderligere Drøftelse af, hvor  
Meget der anvendes til Militærvæsenet og  
hvor Meget til civile Formaal, thi paa  
dette Omraade antager jeg, at de ærede  
Talere have anført Tilstrækkeligt, og at der  
efter den Maade, hvorpaa Paastandene fra  
den anden Side ere bleve imødegaaede, ikke  
let mere vil kunne føres Strid derom. Jeg  
skal blot i Anledning af den ærede Con-  
seilspræsidents Bemærkning om, at der dog  
er gjort Noget for Jernbanevæsenets Udvik-  
ling ved de nye Kjøreplaner for de sjæl-  
landste Baner, hvilket han søgte at bevise  
ved at anføre, at der var en Forøgelse af  
Driftsomkostningerne af 1 Million Kr. om  
Aaret, sige, at dette Argument ikke slaar til.  
Thi de betydelig forøgede Driftsomkostninger  
paa Jernbanebudgettet skyldes jo vel tildels  
Nedsættelsen paa Taxterne og Indførelsen  
af nye Tog, men ligesom denne Nedsættelse  
af Taxterne og Indførelsen af nye Tog jo  
kun delvis staar i Forbindelse med de sjæl-  
landste Baner, ligesaa sikkert mener jeg —  
og det er vist ogsaa den almindelige Me-  
ning — at en af Hovedgrundene, hvorfor  
Jernbanerne have indbragt saa Lidt, er den,  
at Administrationen er forholdsvis dyr, er  
langt dyrere end under det sjællandske Jern-  
banesjefsstabs Bestyrelse, men tillige, at de  
Tog, der ere satte i Gang, næppe have  
været saa overordentlig heldige i deres  
Planer og praktiske Udarbejdelse; men det  
ligger dog maaste nærmest i, at selve Jern-  
banernes Statsadministration er overorden-  
lig dyr i sin Ledelse med sit overordentlig  
store Personale og sine ret rigelige Summer  
til Personalets Lønninger. Jeg tror, at  
der er adskillige andre Ting, der have ind-  
virket fordyrende, end det imødekommende  
Skridt mod Befolkningens Fordringer, men  
det er jo Ting, der ville blive Gjenstand  
for nærmere Undersøgelse og ville komme til  
at ligge klarere for, naar Administrations-  
loven kommer til Forhandling her i Thinget,  
hvilket jeg haaber vil ske saa snart som mulig.  
Heller ikke tror jeg, det vil være til saa  
stor Nytte at drøfte Spørgsmaalet om Tiden,  
thi de Argumenter, den høitærede Conseils-  
præsident der fremførte, vare af den Slags  
Beviser, som den meget ærede Minister har  
stor Forskærlighed for, nemlig juridiske Ar-  
gumenter, og dem har jeg ingen For-  
skærlighed for, jeg har ikke en Gang  
den Evne, rigtig at kunne tilegne mig  
deres Vægt. Den ærede Minister  
nævnte navnlig 2 Beviser paa, at der var  
Tid nok for Rigsdagen til at blive færdig,